

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на півний рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 176 кор

За границю

на півний рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш мислості і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дик крім неділь і руских свят о 5¹/₂ год. пополуни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. п. Дзюбровського (Хоругвицки). Експедиція місцеві в Агенції Соколовського в пасажи Гапемана.

Рукописи зберігає ся лише на поше одне застереження. — Редакційні помічники тільки від порги. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від строчки, а в «Надсладані» 40 с. від строчки. Поляки і приватні доносеня по 30 с. від строчки.

Річ міністра-президента барона Гавча.

(X) В середу розпочало ся в посольській палаті державної ради перше читане бюджетової провізорії. Зараз після промови перших бесідників забрав слово барон Гавч і проголосив давнійше вже дневниками заповідану річ, котра неперечно причинить ся до прояснення внутрішнього положення політичного і до успокоєня умів передовсім в чеськім і німецькім таборі, а тим самим забезпечить правильну роботу законодавчу в літній сесії, котру спиняв головню німецько-чеський спір національний. Барон Гавч указав на те, що лише згода народів поселених в Австрії може дати державі потрібну їй силу! не боротьба між народами а культурне змагане навзаводи може довести державу до процвітання. Пошановане права є найліпшою порукою забезпечення власних прав. Міністер-президент бачить найліпшу розвязку національного питання в тім, щоби кождому призначено належні йому права.

Золоті се слова, однак будуть они мати лише тоді вагу і значінє, наколи теперішнє правительство своєю повагою і силою перемінить їх в діла. Руский нарід не виступив ніколи зачіпно і визначав ся пошанованєм права більше як якінебудь инші народи, але бажає і домагає ся пошанованя свого права. «Не чужого ми бажаєм, а свого то права», співав оден з наших народних поетів і все наше національно-політичне змагане йде до того, щоби рускому народови здобути рівно правність, запоручену йому в Австрії основними законами.

чену йому в Австрії основними законами.

Бар. Гавч висловив у своїй річі погляд, як він думає довести до уладженя мирних взаємин між Німцями і Чехами в судетских краях, як думає заспокоїти їх національно-політичні і культурні потреби. В справі шлезких кляс рівнорядних в учительских семінариях вижидає правительство предлог тамошної ради шк. кр., а по основнім їх розсліженю видасть відповідні розпорядки. Правительство думає над упорядкованєм урядничого питання в Чехах, котре викликає тільки невдоволенє між Німцями і наріканя на чехізованє урядів, і протягом літа видасть розпорядки що до призначеня урядничих кандидатів до першої служби з деякими змінами дотеперішнього поступованя.

В справі чеської мови у внутрішнім урядованю, котрої Чехи так настійчиво домагають ся, внесе правительство в пригідній хвилі начерки законів в державній раді, щоби ся справу поладжено законодавчою дорогою, а се буде і для Чехів безпечнійше, як всякі язикові розпорядки. Правительство хоче також вдоволити давнім культурним домаганям обидвох народів на Моравії і заповідає заснованє університетів чеського і німецького (не подаючи ще місця), на разі поодинокими виділами, а притім зазначає, що в бюджеті на 1906. р. вставить 25 мільонів крон на ліпше наукове вивінованє всіх університетів взагалі, щоби двигнути їх науковий позем. Міністер-президент заявив, що давнійше, коли ще правив міністерством просвіти,

був тої думки, щоби на Моравії заснувати утравістичний університет.

Протягом останних літ обставини так змінили ся, що оден університет спільний для двох народностей стає лише огнищем безнастанних спорів національних. Дятого правительство тепер є за заснованєм окремих університетів, котрі повинні служити лише культурним інтересам.

Якнебудь міністер-президент говорив тут лише про уладженє відносин німецько-чеських, можемо се прийняти з вдоволенєм, позаяк передовсім бажаємо заспокоєня національно-політичних і культурних потреб братнього нам чеського народу, а по уладженю сих відносин можемо сподівати ся успішної роботи законодавчої, котру все спинював німецько-чеський спір і не допускав, щоби на чергу прийшли також потреби инших народів славянських, між тими народом руского.

Колиж міністер президент запевняє, що змаганєм его правительства буде, щоби кождому народови признано его права, то повинен своєю виконною властю довести до того, щоби і рускому народови признано належиті йому і основними законами запоручені права. А до обсягу руских домагань належить також справа руского університету, тим більше, що відносини на львівськім університеті щораз заострують ся і він замість бути культурним огнищем, стає видівнею національної боротьби.

Русини стоять також за поступенним заснованєм, виділами, а з огляду на потреби руских гімназій і руского судівництва було би конечним заснованє філософічного і правничого виділу руско-

О. С.

І д і л л я.

Картинка із нашого Підгір'я.

Юрко Ковташ сидів в коршмі, глядів задумчиво кріз вікно, та крутив в пальцях папіроску. Тютюнець був поганенький, папірці як жидівська підшва, от і тому Юрко слинив раз в раз пучки, щоби «дизгар» скрутив ся як слід.

На дворі стояла осінь. Поганій гість. На дорозі болото таке, що аж ходяки губиць, січе дрібоньким дощиком та потягає з верхів таким холодком, що аж до кости приймає. Юрко глядить кріз вікно на село, що розложилось між двома гірками над невеличким гірським потоком, — та крім найблизших хат не видить нічого. І хати і дерева і гори — усе сповите в сірі хмари, над усім неначе-б ринула якась могутня, безмежна і безконечна, мовчазна і таємнича дава, бовванили ся мугні хвилі якоїсь казочної розгуканої а мервецьки мовчазної ріки.

— Слухай Юрку, значить, ти не вибив мені вікон, — питає серед тиші жид, що здасть ся заснув вже був над шинквасом.

Юрко не відповідає нічого. От жидівська напасть. Правда — в селі говорять усі, що жид подав навіть Юрка до суду за сі шибби, що йому вибили новобранці ще на весні, ну — але Юрко собі з того нічого не робить. Він шибби жидови не бив ніколи, хоч правду сказати —

такої собаці як грабовецький жид варто і очи вибити — міркує собі Юрко. Оттому то й він не відповідає нічого та смочє з досади дизгар, що аж іскри сиплють ся.

— Ну-ну-ну — бурмоче над шинквасом жид.

На дворі тимчасом вечеріло, а дощик змагав ся на добре.

— Погано, — міркував Юрко про що инше. Рік був лихий, бараболі мало, кукурудза завела зовсім, а зарібків в лісі, від коли скасували тартак, як нема так і нема. Як тут перезимувати? В хаті стогне на печі стара мати, брата обсіли дрібні діти, нарік покличуть Юрка під карабін. Певно покличуть.

— Ей мой! — гукнув Юрко з досади, що аж жидюга зірвав ся на рівні ноги та аж шибби забреніли.

— Аді мой — міркував Юрко далі — і робити цілий рік як той віл у ярмі, а профіту нема з того ніякого. Що се за кумедя? А зрештою... Що й казати. Та деж тут знайдеш дрібку часу заробити щось на себе, на чоботи, кожушину, то що? Та ти мой дурний хлопе (при тім Юрко товк себе кулаком по чолі мов довбнею) заки відробиш панцину алісному, війтови, жидови та писареви, заки відробиш ся попови — та й зима прийде. А свої загінчики коли обробиш, га?!

І Юрко бив з досади кулаком в стіл та кляв вже голосно, що аж страшно було слухати.

— А що б вас всіх чорна хороба відусила, та щоб відусила.

А жид глядів на парібка з під лоба і бурмотав собі під носом: — ну — і такий злодій не виток би мені шиб, ну? Він мені й пейси вимикав би... Чому ні? — І він чув ся якимсь не своїм в товаристві Юрка та аж повеселішав, коли до коршми ввійшов віт, а з ним ще кількох радних.

— Слава Богу й усім хрещеним — говорили всі входячи у коршму.

— Слава на віки — відповів Юрко.

— А, то ти тут висиджуєш, розбишако, гукнув віт задрівши під вікном Юрка.

— Ходи но ти сюди, паничу; чувш, стань тут перед мене!

Пан начальник мав на Юрка та на усіх Ковташів око ще з літа. Саме в найгорячий час не вийшов на війтовий лан ніхто з хати Ковташів, — а в пана начальника память добра.

— Чи тобі уха заступило? Ти мой, чувш? Ходи сюди!

Оттак горлав віт, а Юрко ані вусом моргне. Сидить, мов нічого і не чує.

— Та бож іди, Юрку, коли пан начальник кажуть — відізвав ся дехто зі старшини. — Аджеж ніхто не хоче тебе зїсти.

На таке мудреє слово встав Юрко із лавиці та мов оголомшений, в передчутю чогось злого, поступив ся злегка на середину коршми.

— Тут, ходи тут, пей віро, — горлав віт, налигавшись ще десь в селі горівки.

го. Але пригадуючи сі домагання руского народу правительству, ми приневолені звернути ся з пригадкою також до тих молодих наших людей, котрі яко кандидати на рускі доцентури заходами руских послів діставали відпустки із служби і грошеві підмоги з міністерства, щоби могли образувати ся на заграничних університетах і приспособляти ся на доцентів руских кафедр. Наспіла пора, щоби они сповнили свій обовязок супроти міністерства просвіти, згідно судівництва і супроти руского народу, котрий на них покладає свої надії, а тим уможливіляли руским послам, домагати ся відпусток і підмог для інших кандидатів, котрі бажали би піти сею дорогою.

На початку своєї промови зазначив барон Гавч, що стоїть на основі австро-угорської угоди з 1866. р., як довго се спроможно і що до угорського правительства звернув ся з запитанем, яке оно займає становище в сій справі. Скоро наспіє відповідь, виступить бар. Гавч з конкретними пропозиціями в державній раді.

Промова пос. д-ра Гладишовского.

в державній раді на 333 засіданню XV. сесії дня
14. червня 1905 в справі конгресу.

Висока палато! Предложена новела до конституційного закону з р. 1898. має на цілі поліпшити бити катол. душпастирського клиру. Вправді платню духовенства підвищено загальною о 400 К, а додатки за літа служби означено в мінімальній висоті 100 до 200 К, однак всі ті зарядження не вистарчають, щоби при теперішній дорожній вдоволенні бодай найскромнішим потребам нашого гр.-кат. руского духовенства. Коли вже самітний римо-католицький духовник з тим мінімальним удержанем ледви чи міг би достатно вийти у теперішній дорогий час, то для греко-католицького руского священника є ціле се підвишене дотації тільки кроплею в море видатків, яка певно не принесе помочи для его теперішнього недостатку та нужди. Наше духовенство є жонате і має крім обовязків свого стану також фамілійні обовязки супротив своєї слюбної жени і своїх слюбних дітей; мусять якось їх годувати і відповідно до стану виховувати.

Всі его доходи зуживає его по більшій часті численна родина, бо виживлене і виховане дітей вимагає великих видатків, які для сільського духовенства стають тим тяжшими, бо

оно є примушене своїх дітей вже задля учащання до середніх шкіл висплати до віддаленого міста і там за їх удержане і науку платити по важні суми.

Пря сій скупій, теперішню новелею мінімально підвищеної дотації душпастирського духовенства не поправить ся ані трохи матеріальне положенє греко-католицького руского клиру. Щоби наконець створити тривкі відносини, треба би управильнити его платню на тих основах, які були міродатні за часів незабутного для Русинів цесаря Йосифа II. Тодішнього часу означив цесар Йосиф платню пароха на 300 зол. конвенціональної валюти, на рівній стопі з платнею скружного комісара, се є урядника IX і VIII ранги теперішнього часу. Після сего взору повинно би ся також управильнити платню нашого душпастирського духовенства, а оно заслугує на се також силою свого заводу, своїх університетських студій та своєї загальної діяльності на добро своїх віроісповідних собратий.

Коли в нинішніх часах державні урядники з високою в прирівнанню платнею IX і VIII класи в більших містах, де они можуть свої діти дешевше виховувати, не суть вистарчаючо дотовані та мусять бороти ся з недостатком і задовжують ся аж понад голову — то зовсім природно, що душпастирське духовенство з дотацією, яку в тій самій висоті признано бюровим слугам і портіерам, не зможе вийти на своє і буде дальше мусіло бороти ся з нуждою та недостатком.

Тому то вимагає справедливості, щоби платню духовенства управильнити після шести урядників X, IX і VIII класи задля поліпшеня їх матеріального відношеня о стілько, щоби они бодай в часті відповідно своему станови могли жити, та могли сповнювати з потрібною ревностю та совісностю свої обовязки супротив вірних.

Представивши тут трудне положенє нашого греко-католицького руского духовенства, я не можу поминути невимовну нужду та горе, на яку є наражені вдови і сироти по померших греко-кат. руских священниках.

Прямо серце крає ся, описувати ті відносини, як то ті бідні, опущені особи з середньої класи борють ся о житє! Коли умре священник, батько родини, тоді лишают ся вдова і сироти без хліба, виривно без даху, видані на найстрашнійшу нужду та муки. Уділюваний від п'ятиох літ вдовам та сиротам даток з ласки в висоті 400 К є такий малий, що не вистарчає на купень чорного хліба для цілої родини. Тому є се примусовим вимогом справедливості, щоби усунути се незавидне положенє вдов та сиріт по руских гр.-кат. священниках через уложене пенсійного закону.

В численних петиціях наш руский гр.-кат.

клир дав вираз просьбі за створенєм такого закону і сі петиції я поручаю до узглядненя високому правительству і бюджетовій комісії. (Оплески).

Розв'язанє Унії.

Письмо норвезького стортінгу, до короля Оскара, парламенту і шведського народу, про яке ми вже згадували в коротці є не тільки знаменне своїм змістом, але здаєсь і своїми наслідками стане велим важним документом. Як звісно, король Оскар не прийняв ані норвезьких гратуляцій, ані депутації з нагоди весіля свого найстаршого сина, та мимо того незражений штортінг розоружив его своїм письмом, повним поваги і преданности. Ся адреса звучить ось як:

Норвезький стортінг заявляє В. кор. Величеству, а за посередництвом В. кор. Величества парламенту і народови шведському, що то, що в Норвегії стало ся, єсть конечним вислідом подій послідних літ і не може бути взате назад. Стортінг відкликає ся до прихильности В. кор. Величества, парламенту і народу шведського, аби его підперли при розв'язанню Унії в мировій дорозі для скріпленя дружби і в інтересі загального пожитя обох народів, які піднесли ся в Швеції, можна гадати, що многі уважають спосіб, в який прийшло до розв'язаня Унії, обиджувчим Швецію. Не було то наміром стортінгу. То, що стало ся, мусіло стаги ся, але чести Швеції і шведського народу ніхто не хотів нарушити. Вже перше стортінг заявив, що норвезький нарід не має жалю ні неохоти до В. кор. Величества і шведського народу. Девятьдесять літ спільного житя на матеріальнім і духовім поли поли викликало у норвезького народу чувство щирої дружби і прихильности для шведського народу. Ті самі чувства для Швеції будуть наповняти норвезький нарід і дальше, але вже без Унії, в котрій Норвегія займала становище цілком для неї невідповідне. Надіючи ся, що шведський нарід прилучить ся до погляду, що становище таке, яке ухвалив штортінг, причинить ся лише до скріпленя чувств дружби, сполучаючої оба народи, стортінг дожидає, що шведське правительство, признаючи нове становище Норвегії і її права, яко незалежної держави, згодить ся на переговори, які треба перевести для успішного управильненя відносин, що випливають з довершеного розв'язаня Унії. Стортінг готовий узгляднити кожде справедливе бажанє. Під зглядом правно-державним оба народи будуть розділені, але відносини між обома народами, оперті на взаємнім довірю, причинять ся до їх розвитку і доведуть до тривкого щастя обох народів Півночі. Отже в

— Ходи сюди, — кричав мов божевільний та товк паличкою о долівку.

— Ну і чоґож горласте, пане начальнику, — відповів Юрко глухим голосом, стаючи перед самим війтом. — Чого хочете від мене?

Ех мой, як не відбине пан начальник руки, як не свисне Юрка по пащеці, — а потім лівою як не доправить, — мамо рідна!... Тільки кров хлюпнула з носа з уст, з вух...

— А то за що, — ледви встиг вимовити Юрко, — пане начальнику, а то за що?

Та ледви встиг нан начальник підняти руку, щоби продовжати дальше урядованє, а тут як не вхопить його Юрко обома руками за сорочку, як не шморгне ним об двері, а двері іно хрусь: на дрібні кусні розсипались. Не встиг ще пан начальник крикнути: шнура, шнура, — вляжть но того розбишаку, — а за Юрком і слід застиг.

На другий день, коли ще совце не зійшло і кури не піяли, коли на хлопських полях гуляли ще дикі, а в курниках кунця кури дусила, у бідну хату Ковташів ввійшли не аби які гості. На переді йшов пан начальник, а за ним мов ті гусаки за гусаком — панове радні з писарем та громадськими «поліцаїями». Нехай Бог боронить кожного хрещеного перед такими гостями.

— Де він? Вляжть його — гукнув війт не переступивши ще порога.

В хаті усі ще спали. Лишень стара Ковта-

шиха стогнала на лавиці, глухо покашлюючи.

— Хто се, чоґо вам — ледви вимовила стара налякавшись.

— Ось він тут на печі, вляжть його — горлав війт, заздривши на печі Юрка.

Мов та собачня кинулись панове радні на спячого. Гей, та як не ймуть бідолаху за ноги, як не сіпнуть його до себе, тільки голова ковтула о лавицю, а там і о глиняну долівку.

Та тут як не зірве ся Юрко на рівні ноги, як не завине своїми здоровими кулаками, а панів радних якби і не було: хоч і збирай їх на землі як дулі. А спостерігши, хто то так «файнуцько» збудив його зі смачного сну, як не зареве нелюдськими голосами — крий Мати Божа! І коли згодом на обієте Ковташів збігло ся ледви що не ціле село мов до огню, то минуло досить часу, заки усі переконали ся, що се не реве у Ковташів лютий звір, але що се Ковташів Юрко «не дає ся» пану начальнику і його славному товариству.

— Вляжть його — горлав на порозі війт захриплим голосом — вляжть того розбишаку. — А ти стара не лїзь мені під ноги, чуєш, гадуко, бо як тя конну, то лиш пікнеш як жаба.

А стара припала до ніг війтови, як самому цесареві та голосила так страшно, що аж людям у жилах кров стинала ся.

— Ей, війтуню наш любий та любий, не губи дитини моєї молодой, не роби з нього кримінальника. Ми тобі ціле літо служити вірно будем... Ми тобі...

— Вон, стара — горлав без памяти війт, копаючи стару в голову та груди. — Вляжть мені зараз його, чуєте?!

Та звязати Юрка не було легко. Він стояв в куті на лавиці мов той ранений дик під ялицею, ревів страшним голосом, дубонів люто ногами, що аж страшно було глядіти. А перед ним стояв його брат Йосип, вилицував в руках сокирою та з виразом страшного завзятя у очах, готов на усе, ждав нападу.

— Та вже лишть його — став дехто просити війта — адже він вам у лїс не втече! Бійте ся Бога!

Війт махнув рукою.

— А най там його... — і потяг до дому. За ним мовчки потюпали й панове радні.

— А скажіть тому злодієви, най зараз іде до Калуша до суду. Чуєте?

Оттак гукнув ще війт в воротах та неоглядаючись поманджав до дому.

Згодом утихло і в Ковташів. Люди погуторили, пожурили ся, покивали головами та стали розходитись. Лише в хаті заводила стара Ковташиха та хлипали по кутах дрібні Йосипові діти. Йосип поставив сокиру в кут, а сам сидів при столі та важко дихав. І Юрко утихоморив ся. Він здіймив з себе подерту панамі радними сорочку і надяг нову, чисту. Відтак обув ходяки та по хвилі не вкусивши навіть хліба, вибрав ся разом з Йосипом до Калуша.

По двох годинах ходу поганим болотцем та по двох годинах очікування в суді, довідав ся

інтересі Півночі стортінг звертає ся з горячим зазивом до народу, котрий своєю цивілізацією і великодушністю займав так визначне місце серед інших народів і з котрим норвезький нарід хоче удержувати на віки як найліпші відносини.

Як зі Штєкгольму телеграфують, правительство предложило парламентови закон про управління вго до розпочатя з норвезьким стортінгом переговорів в справі розв'язання Унії. Вправді деякі шведські дневники виступають остро против сего становища правительства, але они становлять меншість, і найправдоподібніше в шведській соймі правительственне предложєне позискає більшість. Впрочім, як з Копєнгаги телеграфують, там прибув вже з рамени правительства Норвегії барон Ведель-Ярльсберг, б. шведський посол в Мадридї, щоб жертвувати норвезьку корону кн. Каролєви

Вісти з Росії.

Справа президента Рузвельта, щоби обі воюючі сторони заключили перемирє що до завїшення оружя, не віднесли успіху. Натомість оба правительства, так япанське, як і російське, згодили ся на розпочатє мироних переговорів з днем 1. серпня с. р. Переговори будуть вєсти ся не в Вашингтонї, а в вілі Рузвельта в кушєлевїй місцевості Ньюпорт.

Є певною річю, що перед розпочатєм переговорів прийде в Манджурї до великої сухопутної битви. По скількості війська, згромаджєного по обох сторонах, а перевисшаючого вже тепер мільон людий і по страшних орудиях знищення, якими розпоряджують обі армії, буде се найбільша і найстрашнійша битва, яку знає людська істория. Познаки, що она вже зближє ся леда день, множать ся з кождим днем. Ген. Левєвич телеграфує про рухи япанських війск, які в кількох місцях цофнули ся на полудне, а в інших місцях обсадили нові місцевости. Обі фронтові лїнії вже є зі собою в стичности. Япанські жерела доносять, що Левєвич стягає оба свої крила близше фронту, та, що з єго рухів виходить, що він рішений прийняти битву. Япанці поступають наперед поволи і обережно, оперуючи меншими відділами, головно з для розвідок про позиції неприятеля.

Тимчасом в самїй Росії ростє розлад і невєвність. На Кавказї приходить до правдивих битв між тамонними ворожими собі племенами і власть державна є зовсім безсильна против сих заворушень. Мало що ліпше дїє ся в польських губерніях, де всьо підмінованє, як не со-

Юрко, що його засудили на тиждєнь арешту за вибитє шиб грабовецькому жидови...

— Кажеш, що ти про той засуд нічого не знаєш — читав ся судия — що тобі не доручєно завїзваня? Ну, а мене се що обходить? Тебе засуджєно заочно. Сьвідчили жид Йойна Пінкас і вїйт Іван Галаяус. Розумїєш? Зараз розічнеш відсиджувати кару. Возьміть його!

Ой, тай заболїла хлопська душа, важко заболїла...

А коли по відсиджєню сєї карї вернув Юрко до хати, тут доручєно йому вже завїзванє до Станиславова. І коли прийшло до розправи, довідав ся там Юрко, що його засуджєє ясний суд на пять місяців криміналу за се, що він найнебезпечнійший пташок в цілїм селї, що він ставив чинний опір начальникови громади в його урядованю, що він хотїв тогож пана начальника вбити, що відгрожував ся йому публично страшною местію і т. д. і т. д.

Не вірив Юрко своїм слухам. Він усєміхав ся якось чудно, судорожно. Йому шумїло в ухах і здавало ся, що ось земля усуває ся йому зпід нїг, що він летить в якусь страшну, чорну пропасть, а на нього валить ся з пєкольным трїско- том ціла гора. Сходив з розуму.

А в поганїй, вогкій та холодній вязниці товк він головою о мур, кусав до крови свої пальці, а його спаленї уста лебєдли:

— Господи! Невжеж менї самому робити справедливість?

20. VI. 1905.

циалїстами то революційно настроєними польськими демократами, а також і в центральной Росії упала зовсім віра в дотеперїшний абсолютистичний режім.

Сам цар стратив зовсім певність себе і видає змінні з дня на день децизії. Депутацию земств, яка явила ся в Петербурзі, зразу не хотїв прийняти, а прочитавши їх адресу, видав оклик: се не резолюция, се революция! Однак зараз на другий день прийняв їх і виголосив до них ось які прихильні слова: «Я шасливий, що бачив вас і чув. Не сумніваю ся, що ви, панове, були переповненї горячою любовію вітчизни, коли постановили до мене безпосередно удати ся. З вами і з цілїм моїм народом був я і єсьм ще глибоко засмучений з причини нещастя, які принесла Росії війна і з причини дальших, яких ще треба надїяти ся, а не менше й з причини внутрішних заколотів. Відкиньте всякий сумнів; моя воля рішуча і непохитна, а справа скликания вибраних заступників до співучастя в державних справах буде полагоджєна. Безнастанно піккую ся тою справою і жертвую ся їй. Можете то сказати вашим братьям на селї, в містах. Я сильно перєсвідчений, що Росия з теперїшних тяжких проб вийде відмолоділа. Нехай як давнїше знов запанує єдність між царем а цілою Росією, згода між мною а людьми російської землі, єдність і згода такого ладу, який відповідає правдивим, російським засадам. Вірю, що вашим бажанєм є щиро помогати менї в виповненю тої задачі».

При тїм всїм мобілізация московского військового округа розпочала ся з нинїшним днем і воєнні приготования ідуть дуже енергїчно, а натомість суспільні реформи дуже пияваю.

НОВИНКА.

— Калєндар. В с у б о т у: руско-кат.: Вартоломєя; римо-кат.: Иоана Хрестителя. — В н е д і л ю: руско-кат.: Вєх Св.; римо-кат.: Проснера.

— С. Екск. Митрополит Шептицкий повернув з канонїчної візитації до Львова, і небавом поїде на якийсь час до Унева, а опїсля вибирає ся до св. Землі

— Справа відкритя рускої гімназї в Станиславові з слїдуючим роком шкільним не в такою пропащою, як недавно представив П «Галїчанїн». Навпаки, можемо заєвнити, що она на добрий дорозї. Наслїдком заходів посла Барвіньского повело ся найти в Станиславові приміщенє для І класи, а дотичне внесєнє ради шк. кр. перейшло через міністерство проєвїти до міністерства скарбу, а скоро поверне до міністерства просьвіти, буде предложєне через кабинетову канцелярию цїсарєви для осягненя найвисшої постанови. Є отже всяка надїя, що справа будє в своїм часї корисно поладжєна.

— З Судової Вишнї. «Читальня Просьвіти» устроєє в недїлю 25. с. м. о 3. год. по пол. фестин з музикою в міській лїсі. По фестинї будуть танці в салї «Касина». Вступ 40 с, для дїтий 20 с. В случаю дощу фестин відбудє ся 2. липня.

— Пана Єгерман! Коли Товариство «Дністер» побороло вєє усякі трудности, які прєславний міський синедрїон і без вас робив томуж Товариству, ви виступаєте тепер, як той конопляний Філіп з протєстом против будови дому «Дністра», бо — мовляв — дїм той заслонить вид на Волоску церков. Пана Єгерман! коли відкрили ви в безднї своєї душі естетичні почуваня? Чи може ви хочєте, щоби «Дністер» набув у вас вашї парцелї, — там — «під Замком»? Вибачайте! Тодї ви готові сказати, що дїм руского товариства заслонює вид на «polski Wysocki Zamek»...

— Чужї учуть патриотизму! Перед трибуналом присяжних судий в Краковї відбула ся онодї розправа проти редактора Gazet-y politatrzysk-oj, Кароля Стопиньского, за обиду чєсти (сповнену друком) новоторского бурмїстра, Николая Галиковского і кількох радних міста Нового Торгу. В інкримінованих статях названо обжалуючих сволочию, перекивачиками і т. п. епитєтами. П. Стопиньский признав ся до авторства статей і заявив, що тому назвав п. Галиковского перекиничком, бо він покинув руский обряд і руску народність. Обжалованого редактора засудив трибунал на 3 місяці арешту за обиду чєсти, але чи не скандал, аби аж чужї витикали Русинам рєнегачтво?

— Конкурс. Філія Руского Товариства педагогїчного в Самборї рішєла з новим шкільним роком 1905/6 отворити інтернат для дївчат, що бажалиб корєтати з наук в місцевих жєньських школах. Інтернат відкритий зістане, наколи до 1. серпня вплине достагочнє число зголошень, длятого просимо, аби рефлєктуючі на приміщенє

не зголосились до сєго часу. Услїва прийняти: 1) Сьвідоцтво здоровля. 2) Декларация зобовязуюча до оплачуваня 40 К місячно. 3) Заосмотрєнє в потрібні рїчі як постіль, білє, сукнї, прибори і книжки шкільні. Інтернїстки одержать відповіднє приміщенє, здоровий харч, надзїр і пранє. За осїбною винагородою запєвнєна є наука на фортепїанї, наука мови нїмєцкої і францускої. Зголошеня відповідно маркованї перєсылати належить найдальше до дня 1. серпня 1905 під адресою: Філія Руского Тов-а педагогїчного на руки профєсора Т. Білєнького. Від Видїлу Філії Руского Тов. педагог. в Самборї 15. червня 1905. — Т. Білєнький, сьвящ. М. Оргинський.

— Переписка Адміністрації. Внов. Л. Гуз. в Ст. Заплачено до 13. липня 1906. — Впр. о. Щуров. в Нїн. Заплачено за лютїй і марєць, а не за цвїтєнь і май.

— На будову руского театру у Львовї прислав на нашї руки: Внов. Гриць Мороз з Ясєновець 2 К 80 с (з того 1-40 К від себе, а 1-40 К зі складки між школярами).

— Фантора лїтерия львівского «Сокола». На послїдній сторонї нинїшного числа подаємо початок спису виграних.

Всячина.

— Папска енциклїка. Сьв. Отець Пїй Х. оголосив енциклїку до італїйських єпископів в справї діяльности християньско демократичних вірних і духовєнства. Папа звиває до засновуваня людєвих союзів, при яких повинні зєдинити ся всякі інші католицькі стоваришеня господарско-промисловї і торговельні. Дальше накликає Сьв. Отець католиків до участя в публичнім і політичнім житю, аби тим чином дбати про поліпшенє материяльного добротиту народа. Енциклїка зазначує, що Церква все виказувала свою живєність прумїненєм до потреб суспільности згідних з духом часу, при тїм удержанєм непоколебимої віри і моральности. Католики, котрі належать до госнодарских союзів і беруть участь в публичній адміністрації, повинні все залежати від церковної зверхности; о скількож ходить о сьвітські справи, повинні хїснувати ся найдальше сягаючими свободами. Сьв. Отець ганить тих, що не поступають після тих основ і звиває духовєнство, аби держало ся здалєка від партійних борб. Вкінци папа удїлює апостольского благословєня єпископам, духовєнству і цілому італїйскому народови.

— З Перемишлянщини доносять нам: В Подусїльній Олексї Грошник в намїрї убїйства ударить двїчі обухом вїйга в голову в часї урядованя. Тяжко ранений вїйт, Панько Кашик, ще живе; лікарї надїють ся, що він виздоровїє. Грошник, «неспокійний дух» караній був вже много разів за побой — тепер рівнож взято єго до вязницї.

— Новий спосіб дефравдації придумав Петро Тєленко, зарбник з Бачєва. Є він властитєлем всього на всього пів морга поля і половини хати. Очевидно, що то було єму за мало, щоби мїг видрапатись з бїди: позичачувати деякі довги і вислати жінку до Америки. А в є селї богач Василь Цап Петро взяв ся на спосіб. Йде до каси осадности в Бережанях, представляє ся за Василя Цапа, предкладає єго витяг табулярний, о який вже перед тим постарав ся, і просить о позичку 1200 К. Дирекция ухвалює, довг інтабулює на Цаповім ґрунтї, а Петро бере гроші, сїлачує свої довги, жінку висилає до Америки, а щоби люди не дивовались, звідки такий бїдака прийшов до «грошей», голосить всїм і всюда раз, що він дістав 1000 К за то, що записав ся до польского війска (!) — а другий раз, що єго жінка дістала від д-ра М. алїментації. Люди повірили; миянув рік, а й Петрови захотїло ся Америки, йде знов до каси і каже собі дати 600 К. очевидно називаючись дальше Цапом. Та бїда не слить. Не припилював судової ухвали дозволяючої на інтабуляцию того другого довгу і вона дістаєсь у руки правдивого Цапа. Цап йде до каси, прояснює затемнену ситуацію, а Тєленко поїхав 19. с. м. замїсть до Америки, до... криміналу.

Телеграм

з дня 23. червня.

Будапєшт. Барон Фєврвари приїхав нинї до Відня а потїм вїїхав до Бруку в. Лит., аби перед пол. бутя у цїсаря на авдїєнції.

Москва. Начальник міста оголосив, що мобілізация московского військового округа пічне ся дня 23. с. м. і звивав населєнє, аби поводило ся спокійно.

Петербург. Алексєєва, намїсника Далєкого Сходу, увільнєно на єго просьбу з сєго уряду. — Видавництво дневника «Русь» міністер замкнув на одян місяць.

Петербург. Державній «думї» предложєно

проект на підвищенє чесного на університетах з 100 на 500 рублів, аби там чинно замкнути біднішим студентам вступ до університетських студій.

Спис виграних

фантової лотерії „Сокола“ у Львові з тягнени дня 3. мая 1905, яких по нинішній день не відобрано.

(Пояснення: Числа товстим друком означають ч. лосів, в острих [] скобках означають ч. виграних, а числа в округлих () скобках вказують приближну вартість виграної в корововій валюті. Скорочення слів: виш. — вишиваний, гафт. — гафтований, гачк. — гачкований, кн. — книжка, фотогр. — фотографія).

58 [122] виш. перелисний листок (30 с); 210 [833] гердан (2 К); 313 [835] аліастрова пушка (2 К); 444 [837] черепаха з образом 1 К); 661, 663, 664, 665, 666, 667 [803, 805, 806, 807, 808, 809] книжки: „Тарас Шевченко“ (по 40 с); 668 [810] Календар „Комаря 1903“ (30 с); 745 [834] зеркальце з Кольові (1 К); 1370 [838] великі шараги [10 К — оплата почт. 2 К); 1383 [94] листовий папір (1 К); 1384 [95] тека на часописи (3 К); 1386 [97] ручник (3 К); 1389 [100] нашітник (1 К); 1390 [101] мальована палета (2 К); 1446 [71] листовий папір (1 К); 1472, 1473, 1475, 1476, 1477, 1479, 1480 [43, 435, 437, 438, 439, 441, 442] книжки „Шкода“ (по 40 с); 3022 [344] дзюбенка (3 К); 3023 [345] скатерть на столик (5 К); 3024 [346] накрите на столик (6 К); 3025 [347] виш. серветка (2 К); 3026 [348] кн. „Відгуки“ (2 К); 3027 [349] накрите на столик (8 К); 3029 [351] друк. образок (20 с); 3181, 3182, 3183 [173, 174, 175] переписні листки (по 30 с); 3190 [182] магічна ліхтарня (6 К); 3752 [244] виш. серветка (1 К); 3753 [245] гаманець з „дукачам“ (3 К); 3754 [246] гребінь (40 с); 3755 [247] папіросниця (40 с); 3756 [248] циточка до зубів (80 с); 3757 [249] нагольник (2 К); 3758 [250] кн. „Руский декламатор“ (1 К); 3759 [251] різьблена хохля (1 К); 3760 [252] різьбл. вилець (1 К); 4552 [234] нашітник (2 К); 2554 [236] мальов. жовкова подушка (8 К); 4555 [237] мальов. касетка (50 с); 4556 [238] виш. жіноча торбинка (3 К); 4557 [239] виш. жіноча торбинка (3 К); 4558 [240] виш. подушка (8 К); 4559 [241] виш. серветка (1 К); 4560 [242] виш. серветка (1 К); 4791 [102] гафт. настільник (4 К); 4792 [103] підставка на фотогр. (2 К); 4793 [104] олійний образ (3 К); 4794 [105] подушка на софу (7 К); 4795 [106] флякон (60 с); 4796 [107] флякон (60 с); 4797 [108] скляна касетка (1 К); 4798 [109] гафт. тека на листи (2 К); 4799 [110] виш. образ (3 К); 4800 [111] срібна чарочка (2 К); 4871 [753] нашітник (2 К); 4872 [754] рамки на фотогр. (50 с); 4873 [755] рамки на фотогр. (50 с); 4874 [756] цигарничка (1 К); 4875 [757] плюшева подушка (6 К); 4876 [758] вазоник на цвєти (50 с); 4878 [760] образ (60 с); 4879 [761] поливана мисочка (30 с);

5031 [703] ноти: „Коломийка IV“ (1 К); 5032 [704] образ (80 с); 5034 [706] ноти: „О не забудь“ (1 К); 5036 [708] образ (80 с); 5037 [709] ноти: „Не пори“ (1 К); 5038 [710] олійний образ (5 К); 5039 [711] олійний образ (5 К); 5040 [712] Школа фортеп. Віка (2 К); 5051 [293] подушка на софу (7 К); 5052 [294] касетка з приборами туалетов (10 К); 5053 [295] плюшеві рамки (1 К); 5054 [296] плюшеві рамки (1 К); 5055 [297] ролетка на фотографії (40 с); 5056 [298] бомбоверка (30 с); 5057 [299] портмнетка на візитівки (50 с); 5058 [300] дамский гаманець на гроші (1 К); 5059 [301] настільник (1 К); 5060 [302] поливний дзбан (5 К); 5221 [663] фігурка (2 К); 5222 [664] фігурка (2 К); 5223 [665] великі роги оленя (40 К — почт. оплата 2 К); 5225 [667] книжка: „Парація“ (2 К); 5226 [668] кн. „Парація“ (2 К); 5227 [669] образ Пилиховського (1 К); 5228 [670] кн. „Парація“ (2 К); 5230 [672] кн. „Парація“ (2 К); 5381, 5382, 5383, 5384, 5385 [263, 264, 265, 266, 367] хустки до носа (по 30 с); 5387 [269] фляконик кольоньскої води (1 К); 5388 [270] зеркало (1 К); 5389 [271] зеркало (1); 5390 [272] накрите на столик (1 К); 5822 [634] виш. подушка (8 К); 5823 [635] гафт. подушка (8 К); 5824 [636] гафт. настільник (6 К); 5825 [637] сукво (16 К); 5826 [638] палета (3 К); 5827 [639] палета (3 К); 5830 [642] образ в скріяних рамках (3 К); 5891, 5892, 5893 [553, 554, 555] шампанівки (по 40 с); 5896 [558] бранзолета (4 К); 5897 [559] підгодинник (5 К); 5898, 5899, 5900 [560, 561, 562] ніклевани рамки на фотографії (по 2 К); 5901 [283] кн. „Оповідання Марка Вовчка“ (70 с); 5903 [285] кн. „Альманах р. укр. богословів“ (1 К); 5905 [257] кн. „Рапапа Кіага“ (1 К); 5906 [258] кн. „Wawatek“ (1 К); 5907 [259] кн. „Кухарка руска“ (1 К); 5908 [260] кн. „Печене тіст“ (1 К); 5981, 5982, 5983 [423, 424, 425] вставки до подушки (по 1 К); 5987 [429] кропильничка (40 с); 5988 [430] образок (30); 5989 [431] гафт. серветка (1 К); 5990 [432] гафт. серветка (1 К). (Дальше буде).

Всілякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папері

виплачує без потручення провізії або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного.

Уже вийшли слідуючі композиції на фортеп'яні

★ ЛЮБОЩІ ★

українські вальці ціна 1 К 50 с.

★ ★ І-ший Народний Марш ★ ★

ціна 1 К.

Написав Ярославенко.

Можна дістати по книгарнях. — Головний склад:

Українська Накладня Львів, Вроновска 8.

(2—16)

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

приймає вкладки до опроцентования на 4 прц. і оплачує за вкладників податок рентовий; для ошадженя коштів посылки можна присилати гроші чеками Щадниці почтової; вкладати може кожний, навіть і нечлени; на жадане авертає ся вкладку кожного часу, навіть без виповідження (за есконтом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Джістер“ своїм членам на 6 прц. сплату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних вноспить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотекі або доброї поруки.

На парцеляцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Джістера“.

Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „Джістрі“.

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні цілі. — Дотепер уділів „Джістер“ на церкви, бурси, школи і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кредитов. „Джістер“ 31/12 1904

Вкладки: 1.783.673 К.

Удїли членів: 133.117 К.

Ф. резервовий і ин.: 26.576 К.

Позички уділені: 1.616.402 К.

Цінні папері: 123.627 К.

Льокації: 169.456 К.

На рах. біжучим: 81.968 К.

Шукає ся старшої особи

до веденя skleпу. Кавці вимагає ся 500 К.

Зголошеня до Адміністрації «РУСЛАНА».

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-європейский).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець):	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець):
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керезмезе, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Делятина (чер. Коломию 1/4—3/4 вкл. в нед. і свята), Керезмезе	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятина,
7:30	з Рави рускої, Сокала	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	8:25	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуша	8:35	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
7:50	з Рави рускої, Сокала	8:35	до Бр нова, Відня, Праги, Освєнцима
8:05	з Станиславова, Жидачева	9:00	до Самбора, Хирова, Івонича, Н. Санча,
8:15	з Самбора, М. Ляборча, Сянока, Хирова	10:55	до Іцкан, Калуша, Потутор
8:18	з Яворова	9:20	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина, Заліщик
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:10	до Белая, Сокала, Любачева
11:45	з Ярослава, Стрия, Борислава	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Кошичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятина
10:35	з Рашева, Лавочного, Калуша, Любачева	2:40	посп. Іцкан, Потутор, Калуша, Чорткова, Керезмезе
11:05	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмезе	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
11:55	з Підволочиск, Гусятина, Кошичинець, Козови	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуша
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	4:10	до Рашева, Любачева, Хирова.
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик, Кіп	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
11:50	з Самбора, Ясла, Сянока, Івонича	5:58	до Яворова
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Грималова, Гусятина, Кошичинець, Козови	5:50	до Коломиї, Жидачева, Керезмезе (1/4—3/4)
3:45	з Стрия, Тухлі (1/4—3/4), Сколього (1/4—3/4)	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги,
4:32	з Яворова	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:01	з Сокала, Белая, Любачева	7:30	до Рави рускої
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освєнцима	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
5:45	з Іцкан, Жидачева, Калуша, Новоселиці	10:05	до Перемішан (1/4—3/4 вкл.), Хирова, Івонича
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	10:40	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керезмезе	10:55	до Самбора, Хирова, Закопаного
9:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:00	до Кракова, Відня, Вроцлава, Варшави
9:20	з Самбора, Хирова, Сян ка, Ясла	11:05	до Підволочиск
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Кошичинець, Заліщик, Скали, Івонича, Гусятина	11:10	до Стрия, Дрогобича, Борислава
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава,	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик	2:51	посп. до Іцкан, Керезмезе (від 1/4—3/4), Калуша
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	4:15	до Кракова, Відня, Вроцлава, Берліна, Праги,
	на дворець „Підзамче“		з двірця „Підзамче“
7:00	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,	11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
5:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заліщик, Потутор, Івонича, Сянока, Гусятина, Грималова	2:13	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Кошичинець, Чорткова, Заліщик, Івонича, Скали, Гусятина	9:21	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Приходять на головний дворець:

з Брухович від 14/5 вкл. 10/9 6:50, 7:50 рано, 9:55 передпол. (тільки в неділі і римо-кат. свята), 1:46 попол. (тільки в неділі і р.кат. свята); 3:05, 4:16, 5:00 попол., 7:41, 8:55 вечером.
з Янова 8:18 рано, 1:15, попол. (від 1/5 до 30/9 вкл.), 4:32 попол., 8:45 вечером (від 14/5 до 10/9 вкл.) і 9:25 вечером (від 14/5 до 10/9 тільки що неділі і свята).
зі Ширця 10:10 вечер (від 1/6 до 10/9 вкл. в неділі і свята).
з Любіня 10:10 вечером (від 14/5 до 10/9 вкл. що неділі і свята).

Відходять з головного двірця:

до Брухович (від 14/5 до 10/9 вкл. 5:30 рано, 8:30 рано (тільки що неділі і свята р.кат.); 12:30 попол. (тільки що неділі і свята р.кат.); 2:10, 3:20 попол. 6:10, 7:30 і 7:55 веч.).
до Рави рускої 11:15 в ночи кожної неділі.
до Янова 6:55 рано, 9:15 передпол. (від 1/5 до 30/9 вкл.), 1:35 попол. (від 14/5 до 10/9 вкл. в неділі і свята), 3:08 попол. (від 14/5 до 30/9 вкл.) і 5:58 пополудни, до Щирця 1:55 попол. (від 1/6 до 10/9 вкл. в неділі і свята), до Любіня вел. 2:15 попол. (14/5 до 10/9 вкл. в неділі і свята).

ЗАМІТКА: Час середно-європейский рижинить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12. год. 36 мин. часу львівського. — Нічні години від 6. вечер до 5:59 рано об'єднано рамками. — Звичайні білети їзди як і всякі інші білети, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати в містєвїм бюрі ц. к. держ. залізниць, Пасаж Гавмана ч. 9.